

ANFÖRANDE

DATUM: 12 april 2024
TALARE: Förste vice riksbankschef Anna Breman
PLATS: Danske Bank, Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Inflationens psykologi¹

De senaste årens snabba och kraftiga uppgång i inflationen är en viktig påminnelse om hur hårt en hög inflation drabbar hushåll och företag, och hur skadligt det är för samhällsekonomin. En hög inflation drabbar alla negativt, och allra värst är det för hushållen med lägst inkomster.

Låt mig börja med att säga att jag känner stor tillförsikt till att vi kommer att stabilisera inflationen vid målet. Penningpolitiken har bidragit till att inflationen har fallit tydligt. Vid vårt senaste penningpolitiska möte i mars var min bedömning att vi troligtvis kan sänka styrräntan i maj eller juni.

Det avgörande för tidpunkten för en eventuell räntesänkning kommer att vara en helhetsbedömning av utsikterna för inflationen framöver.² Inflationsutsikterna är i dagsläget gynnsamma. För mig är det en viktig fråga hur vi går mot en mindre åtstramande penningpolitik utan att riskera de goda förutsättningar som finns för både inflationen och realekonomin. En faktor som är viktig för den avvägningen är hushållens och företagens förväntningar och hur det påverkar ekonomiska beslut. Men det finns en betydande skillnad mellan företagens inflationsförväntningar som har fallit tydligt och hushållens som är kvar på en hög nivå.³

Idag tänker jag därför tala om inflationens psykologi och hur den påverkar hushållens inflationsförväntningar, med fokus på följande frågor:

- Hur har hushållen upplevt inflationen hittills och vad påverkar deras inflationsförväntningar?
- Vad har vi lärt oss från de senaste årens inflationsbekämpning, och hur använder vi det för att förstå inflationsdynamiken under kommande år?
- Vad innebär det för penningpolitiken i närtid?

¹ Jag vill tacka Björn Lagerwall för utmärkt arbete med detta tal, Hanna Armelius, Aino Bunge, Charlotta Edler, Marie Hesselman, Ann-Leena Mikiver, Per Jansson och Caroline Jungner för värdefulla synpunkter samt Gary Watson för översättning.

² Statistik för inflationen i Sverige för mars månad publiceras samma dag som talet. Den siffran var inte känd när talet slutfördes och kommenteras därför inte. En enskild månadssiffra är inte heller avgörande för utformningen av penningpolitiken.

³ För en mer ingående diskussion kring detta och andra risker, se protokollet från det senaste penningpolitiska mötet samt den penningpolitiska rapporten.

Kunskapen om hur vi upplever inflationen och bildar våra förväntningar kring den har ökat under senare år. Hushållens inflationsförväntningar tenderar att förbises i den penningpolitiska analysen, eftersom de ofta förväntar sig en högre inflation än vad som uppmäts. Men ny forskning visar att hushållens inflationsförväntningar är viktiga.⁴ Hushållens förväntningar påverkar konsumtion, investeringar och sparande, faktorer som är viktiga både för inflationen och transmissionen av penningpolitiken och spelar därför roll för penningpolitiken både i närtid och på längre sikt.

Mina kommentarer idag bygger delvis på en ny ekonomisk kommentar som jag skrivit med min kollega på Riksbanken, Björn Lagerwall, som är senior rådgivare på avdelningen för penningpolitik. I den diskuterar vi betydelsen av psykologiska faktorer för penningpolitiken på ett mer generellt plan.⁵ Idag kommer jag att fokusera på inflationen.

Varför låg och stabil inflation är så viktigt

De tidigare cheferna för Federal Reserve, Paul Volcker och Alan Greenspan, har beskrivit prisstabilitet som när inflationen inte påverkar ekonomiska beslut, och att allmänheten inte behöver skilja mellan nominella och reala belopp.⁶ Att hushållen tänker i nominella termer och bortser från inflationen i sina ekonomiska beslut brukar kallas penningillusion.⁷ En poäng med att ha prisstabilitet som mål för penningpolitiken kan därför vara att konsekvenserna av penningillusion inte behöver vara så stora. Men under senare år har flera centralbanker uppmärksammat att inflationen spelar en större roll för ekonomiska beslut när den är hög.⁸

I diagram 1 visas inflationen sedan 1970-talet fram till idag. Något som tydligt framgår av diagrammet är att hög inflation också brukar betyda att den varierar påtagligt. Den genomsnittliga inflationen under perioden 1970-1992 var drygt 8 procent, samtidigt som standardavvikelsen, alltså hur mycket den i genomsnitt varierade kring sitt medelvärde, var nästan 3 procentenheter. Sedan 1995, då inflationsmålet började gälla, har inflationen i genomsnitt legat strax under målet på 2 procent, med en standardavvikelse på cirka 1,5 procentenheter.

Men inflationen kan komma att variera mer framöver än den har gjort under decennierna före den senaste uppgången. Några uppenbara skäl till det är risken för mer frekventa utbudsstörningar till följd av ett förändrat geopolitiskt läge, klimatförändringar och – relaterat till dessa – omställningen till en fossilfri ekonomi.

Om inflationen börjar variera påtagligt i framtiden kommer det att medföra utmaningar för penningpolitiken. För det första skapar det större skillnader mellan hur olika hushåll upplever inflationen. För det andra kan klyftan öka mellan hur

⁴ Se Brandao-Marques m.fl. (2024) samt D'Acunto och Weber (2024).

⁵ Se Breman och Lagerwall (2024).

⁶ Greenspan uttryckte det som att "... households and businesses need not factor expectations of changes in the average level of prices into their decisions" och Paul Volcker som att "... 'stability' would imply that decision-making should be able to proceed on the basis that 'real' and 'nominal' values are substantially the same over the planning horizon". Se beskrivningen av Wynne (2008).

⁷ Penningillusion diskuteras närmare i den ekonomiska kommentaren av Breman och Lagerwall (2024).

⁸ Se exempelvis Nagel (2022), Bayarmagnai (2023), Bracha och Tang (2022), Braitsch och Mitchell (2022) och Norges Bank (2023).

centralbankerna kommunicerar kring inflation och hur den upplevs bland allmänheten.⁹

För att kunna agera snabbt och träffsäkert om inflationen börjar stiga igen behöver vi bland annat börja använda nya data. Men tillgång till mer statistik är inte tillräckligt. Vi behöver även bättre förstå dynamiken i inflationsförväntningarna och hur den påverkar risken för att inflationen stiger mycket och snabbt. Här finns mycket att lära av de senaste åren inflationsuppgång och ny forskning inom området.

Inflationsförväntningarna i fokus

I diagram 2 visas olika mått på inflationsförväntningar i Sverige för hushåll, företag och marknadsaktörer. Måtten visar också vilka inflationsförväntningar de har över olika tidshorisonter. Det framträder några intressanta mönster:

- De långsiktiga inflationsförväntningarna har hållit sig nära 2 procent under perioden med hög inflation, oavsett mätmetod. Det visar att förtroendet för inflationsmålet är stort.
- Inflationsförväntningarna på kort sikt, det vill säga ett år framåt, samvarierar tydligt med hur inflationen faktiskt utvecklar sig.
- Hushållen tenderar att förvänta sig att inflationen ska bli högre än vad både marknadsaktörer förväntar sig och vad som faktiskt blir fallet.

Inflationsförväntningarna har traditionellt haft en framskjuten ställning i centralbankernas analys och kommunikation. När inflationen steg kraftigt under de senaste åren förnyades intresset för hur de förväntningarna bildas. Två av de frågor som diskuterats är:

- vems förväntningar spelar störst roll för penningpolitiken: hushållens, företagens eller marknadsaktörernas?
- har stigande inflationsförväntningar en stimulerande eller åtstramande effekt på den reala ekonomin?

Den senaste tiden har det också kommit mycket ny forskning som undersöker de här viktiga frågorna.¹⁰ Jag tolkar de övergripande resultaten ungefär så här:

- Det är viktigt att se till förväntningarna hos alla aktörer i ekonomin: Företag är viktiga eftersom de sätter priserna, medan marknadsaktörerna har betydelse för prissättningen på de finansiella marknaderna. Hushållens förväntningar påverkar deras konsumtionsbeslut och därmed den ekonomiska aktiviteten – och i förlängningen företagets möjlighet att höja priserna. Både hushållen och företagen spelar en central roll i löneförhandlingarna.
- Enligt makroekonomisk standardteori leder högre förväntad inflation (allt annat lika) till lägre realränta, vilket ökar konsumtionen. Men nyare forskning lyfter fram att om hushållen förväntar sig en högre inflation skulle

⁹ I ett tal för två år sedan diskuterade jag de problem som kan uppstå om skillnaden mellan hur hushållen upplever inflationen och hur vi på Riksbanken kommunicerar kring den blir för stor. Se Breman (2022).

¹⁰ Se exempelvis Campos m.fl. (2022), Coibon m.fl. (2023), Weber m.fl. (2022) och Adrian (2023).

det istället kunna leda till lägre konsumtion, vilket förklaras av att den högre inflationen förknippas med en sjunkande levnadsstandard.¹¹

Min övergripande slutsats är att alla aktörers inflationsförväntningar är viktiga och bör beaktas, men **vi behöver titta mer på hushållens förväntningar** än vi har gjort tidigare. Hushållen tenderar ibland att bortses ifrån, eftersom deras förväntningar ofta överskattar den faktiska inflationen. Förväntningarna bland finansiella marknadsaktörer betonas ibland mer, eftersom de brukar vara mer träffsäkra. Men det gäller inte nödvändigtvis under perioder med stora förändringar, som de senaste åren.¹² Ny forskning tyder även på att hushållens förväntningar överlag bör ges en ökad betydelse i analysen av inflationen och därmed även i utformningen av penningpolitiken.¹³

Hur vi upplever inflationen styr våra förväntningar

Hushållens upplevelse av inflationen kan skilja sig från deras ”objektiva” uppmätta inflationstakt.¹⁴ Det beror på att hushållen i praktiken varken kan följa prisutvecklingen på alla produktkategorier eller känner till kategoriernas vikt i sina konsumtionskorgar. Olika studier har visat att hushållen tenderar att fästa vikt vid vissa faktorer när de skapar sin bild av inflationen:

- priser som stiger mer än de som sjunker
- priser som förändras mycket
- priser på varor och tjänster som hushållen köper ofta

I spåren av pandemin och Rysslands illegala invasion av Ukraina steg priserna på livsmedel och energi särskilt snabbt. Det är nödvändiga varor för alla hushåll och dessutom varor som de köper ofta. Diagram 3 visar prisutvecklingen på hela konsumtionskorgen i KPIF, tillsammans med priserna på energi och livsmedel. Där ser man tydligt de kraftiga svängningarna i energi- och livsmedelspriserna.

Låt mig nu ge en tänkbar tolkning av varför hushållens upplevelse av och förväntningar på inflationen ser ut som de gör i diagram 2. För det första kan vi förstå att de steg mer och till högre nivåer än vad den officiella KPI-statistiken visar de senaste åren, eftersom hushållen fäste stor vikt vid priser som ökade relativt snabbt, som livsmedel och energi. Och att hushållens uppfattning och förväntningar av inflationen överlag är så pass höga kan förklaras av att de fäster större vikt vid priser som stiger än de som sjunker.

Sedan kan man fråga sig varför den upplevda och förväntade inflationen bland hushållen i Sverige inte har sjunkit mer, när just energipriserna nu faller och livsmedelspriserna ökar i betydligt långsammare takt än tidigare. En psykologisk förklaring, som jag redan har varit inne på, är att hushållen tenderar att bortse från fallande priser, som priset på energi, och istället fokusera på priser som stiger. Det finns nämligen delar av konsumtionskorgen som fortfarande stiger ovanligt

¹¹ Se exempelvis Weber m.fl. (2022) och Stancheva (2024).

¹² Se exempelvis Reis (2022 och 2023).

¹³ Se exempelvis D'Acunto och Weber (2023) och Brandao-Marques m.fl. (2024).

¹⁴ Jag återkommer till skillnaden i uppmätt och upplevd inflationstakt längre fram.

mycket, som hyror och avgifter till bostadsrättsföreningar. På så vis kan hushållens bild av inflationen förbli relativt hög.

En annan möjlig psykologisk förklaring är att hushållen jämför med en specifik prisnivå när de skapar sig en bild av inflationen. Det kan man finna stöd för i den så kallade prospektteorin som utgår från att vi upplever värdet av en tillgång beroende på hur det förhåller sig till en referens.¹⁵ En hypotes är då att hushållen inte nödvändigtvis jämför priserna på till exempel energi och livsmedel med samma priser ett år bakåt i tiden, utan kanske vid någon annan tidpunkt som innan inflationsuppgången startade (se diagram 4). Om prisnivån på vissa varor håller sig hög utifrån hushållens referens kan de då tolka det som att inflationen alltså är hög.

Slutsatsen av detta blir sammantaget att hushållens upplevda inflation och inflationsförväntningar påverkas av en rad faktorer, och dessa kan skilja sig avsevärt från de officiella mått på inflation som brukar vägleda penningpolitiken. En ytterligare komplicerande faktor är att olika hushåll påverkas olika mycket av inflationen.

Skillnader i objektiv och subjektiv inflation

Inflationen i officiella mått ska spegla ökningen i levnadskostnader för ett genomsnittligt hushåll, men i praktiken är det stor skillnad mellan hur konsumtionskorgen ser ut i olika hushåll.

Diagram 5 visar en uppskattning av hur den **”objektiva” uppmätta inflationstakten kan skilja sig åt**. Här visas tre typer av hushåll som SCB kategoriserar på följande vis: barnfamiljen, studenten samt pensionärsparret.¹⁶ I ett tal för ett par år sedan diskuterade jag de här typhushållen närmare.¹⁷ Poängen som jag vill lyfta fram här är enkel: Olika hushåll har olika preferenser och behov; de konsumerar därför inte exakt samma saker.

Det är tydligt att en typisk barnfamiljs uppmätta inflation steg ännu kraftigare och till en högre nivå än den officiella KPI-statistiken visar (se diagram 5). Och det avspeglar en större vikt i deras korg på energi och livsmedel, som steg snabbt i början av inflationsuppgången. Studentens uppmätta inflation visade en viss eftersläpning i förhållande till den officiella KPI-inflationen, men steg å andra sidan till en högre nivå så småningom. Pensionärsparret i detta exempel klarade sig jämförelsevis lindrigt undan uppgången i inflationen, eftersom deras uppmätta inflation steg senare och till en lägre nivå än den officiella KPI-inflationen. I dagsläget är barnfamiljens och pensionärsparets uppmätta inflation nära den officiella KPI-inflationen, medan studentens inflation ligger en bit högre.

I verkligheten kan skillnaderna i den uppmätta inflationen vara betydligt större än för typhushållen här. Det kan exempelvis vara stora skillnader mellan olika hushåll beroende på om man bor i en villa med direktverkande el och rörligt elpris eller i

¹⁵ Se Breman och Lagerwall (2024) för en längre diskussion om prospektteorin och dess koppling till penningpolitiken.

¹⁶ Se SCB (2022). En skillnad är att SCB kallar det yngre ensamhushållet singeln istället för studenten.

¹⁷ Se Breman (2022).

en hyresrätt där elen ingår i hyran, och elpriset påverkas även av var i landet hushållet bor.

Jag vill lyfta fram två slutsatser av detta som är viktiga för penningpolitiken. För det första: **När inflationen stiger tenderar skillnaderna mellan hushållens faktiska inflation att öka**, precis som exemplet med typhushållen illustrerade. Nu när inflation faller minskar denna skillnad, vilket framgår av diagram 5. En låg och stabil inflation underlättar på så vis även en väl fungerande lönebildning, eftersom det är lättare att utgå från ett gemensamt riktmärke när den faktiska inflationen inte skiljer sig alltför mycket mellan olika hushåll.

För det andra: Utöver den ”objektiva” uppmätta inflationstakten kan **upplevelsen av inflation skilja sig åt** mellan grupper i samhället. Vi såg tidigare att den faktiska inflationen i ekonomin som helhet skiljer sig från hushållens upplevda och förväntade inflation. Precis samma skillnader kan uppstå ”på mikronivå” för enskilda hushåll. Vilka varor och tjänster de fäster uppmärksamhet vid och handlar ofta – och som formar deras upplevelse av inflationen – kan skilja sig åt från vad som avspeglas i deras faktiska konsumtionskorg. En annan intressant anledning till att upplevelsen av inflationen kan skilja sig åt knyter an till litteraturen om erfarenhetens betydelse.¹⁸ Individer som upplevt dramatiska ekonomiska händelser påverkas av detta under lång tid därefter. Det gäller även episoder av hög inflation.¹⁹ Om vi tillämpar de insikterna på våra typhushåll skulle den senaste tidens höga inflation ha påverkat pensionärsparat annorlunda än studenten: Pensionärsparat minns nämligen tydligt den senaste perioden med hög inflation, vid slutet och 1980- och början av 1990-talet, medan studenten aldrig har upplevt någon sådan period tidigare.

Det leder mig in på det sista området idag: hushållens faktiska inflation, deras upplevda inflation och hur deras förväntningar kan påverka företagens prissättningsbeteende.

Hushållens förväntningar och företagens prissättning

Hushållen verkar ha en högre acceptans för prishöjningar som kommer från ökande kostnader snarare än högre efterfrågan. Förklaringen är påfallande enkel – de ser en rättvisa i att företagen höjer sina priser när det kostar dem mer att producera. I jämförelse har studier visat att det däremot i hög grad upplevs som orättvist att exempelvis höja priset på läskedryck vid oväntat soligt väder eller att höja priset på snöskyfflar efter ett snöoväder.²⁰ Detta kan ha betydande konsekvenser för **företagens prissättningsbeteende**.

I samband med inflationsuppgången 2021–2022 ändrades företagens prissättningsbeteende markant i förhållande till tidigare historiska mönster. Inom många branscher började företagen föra över stora delar av eller hela kostnadsökningen på sina konsumentpriser.²¹ Att det var möjligt kan bero på att hushållen hade lät-

¹⁸ För en översikt, se Malmendier (2021).

¹⁹ Se Salle m.fl. (2024).

²⁰ Se exempelvis Kahneman m.fl. (1986) och Eyster m.fl. (2021).

²¹ Se Konjunkturinstitutet (2023).

tare att rättfärdiga prishöjningarna under de rådande förutsättningarna. I Riksbankens företagsundersökning uppgav företagen våren 2022 att de ”aldrig varit med om att kunderna accepterar prishöjningar så lätt”.²²

Precis som för hushållen finns det stora skillnader mellan olika företag och hur de påverkas när kostnaderna stiger. Många företag har drabbats hårt av inflationen under senare år och kämpar för att överleva. Andra har fått större vinstmarginaler, exempelvis exportbolag som har gynnats av en svag krona eller vissa företag i livsmedelsbranschen.²³

För penningpolitiken framöver kommer företagens prissättningsbeteende vara centralt. Företagens inflationsförväntningar är då viktiga. Men en viktig poäng jag vill lyfta fram är att även hushållens förväntningar spelar roll för företagens prissättningsbeteende, eftersom de påverkar acceptansen för prishöjningar.

Avslutande tankar

I Sverige upplevde vi en nästan 30 år lång period med låg och stabil inflation. Det betyder att yngre generationer inte hade något minne av hög inflation. Men detta har förändrats i och med den senaste inflationsuppgången, när kraftigt stigande priser plötsligt blev en del av vardagen för breda grupper i samhället. Forskningen tyder på att erfarenheterna av hög inflation påverkar ekonomins aktörer under lång tid.

Penningpolitiken har bidragit till att inflationen närmar sig målet. I Sverige har väl förankrade långsiktiga inflationsförväntningar varit en viktig del i den utvecklingen. Det har skapat en stabil grund för lönebildningen som tydligt minskade risken för en pris- och lönespiral. Samtidigt såg vi under inflationens uppgångsfas att de kortsiktiga inflationsförväntningarna steg kraftigt och förändrade prissättningsbeteendet hos företagen. Det här belyser hur viktigt det är för oss att i framtiden bättre förstå såväl hushållens inflationsförväntningar som företagens prissättningsbeteende för att kunna analysera och förutse inflationsutvecklingen.

En osäkerhetsfaktor som jag tagit upp idag är att hushållens upplevda inflation och inflationsförväntningar fortfarande är på en hög nivå. Som jag har diskuterat idag finns det ny forskning som kan bidra till att förklara det. Jag tror dock att även hushållens inflationsförväntningar kommer att falla framöver i takt med att prisökningarna dämpas ytterligare.

Min samlade bedömning är därför att förutsättningarna är goda för att i närtid göra penningpolitiken mindre åtstramande. Det är positivt att vi nu ser att inflationen har fallit från höga nivåer, och att utsikterna framöver är gynnsamma. Vid vårt senaste penningpolitiska möte i mars var min bedömning att styrräntan troligtvis kan sänkas i maj eller juni. Men en smidig återgång till en varaktigt låg och stabil inflation ska inte tas för given. Penningpolitiken behöver därför präglas av en prövande ansats, med beredskap att anpassa styrräntan när vi successivt får

²² Se Sveriges riksbank (2022).

²³ Se Konjunkturinstitutet (2023).

ökad kunskap om vilken räntenivå som är förenlig med en varaktigt låg och stabil inflation.

Idag har jag lyft fram en del av den omfattande forskning kring psykologiska faktorer som finns inom beteendekonometri och som har kopplingar till inflationen. Beteendekonometrin kan utgöra ett bra komplement till standardmodeller inom makroekonomi för att öka förståelsen för både makroekonomiska samband och inflationens utveckling. Utvecklingen mot makromodeller med "heterogena agenter", alltså olika typer av hushåll, är också ett välkommet tillskott till den penningpolitiska analysen. Med ny empirisk forskning kring hur hushållen upplever inflationen och formar sina inflationsförväntningar kan vi bättre förstå och hantera de utmaningar som penningpolitiken står inför i en orolig värld.

Referenser

Adrian, T. (2023), "[The Role of Inflation Expectations in Monetary Policy](#)", tal publicerat den 15 maj, IMF.

Bayarmagnai, G. (2023), "[Rational inattention to inflation among New Zealand households](#)", Analytical Notes, Reserve Bank of New Zealand.

Bracha, A. och J. Tang (2022), "[Inflation Levels and \(In\)Attention](#)", Research Department Working Papers, Federal Reserve Bank of Boston.

Braitsch, H. och J. Mitchell (2022), "[A New Measure of Consumers' \(In\)Attention to Inflation](#)", Economic Commentary 22, Federal Reserve Bank of Cleveland

Brandao-Marques, L., Gelos, G., Hofman, D., Otten, J., Kaur Pasricha, G. och Z. Strauss (2024), "[Household expectations help predict inflation](#)", VOXEU Column, 26 januari.

Breman, A. (2022), "[Inflation och penningpolitik i skuggan av ett krig](#)", tal publicerat den 23 mars, Sveriges riksbank.

Breman, A. och B. Lagerwall (2024), "[Penningpolitik och beteendekonometri](#)", Ekonomiska kommentarer nr. 6, Sveriges riksbank.

Campos, C., McMain, M. och M. Pedemonte (2022), "[Understanding Which Prices Affect Inflation Expectations](#)", Economic Commentary, Federal Reserve Bank of Cleveland.

Coibion, O., D. Georgarakos, Y. Gorodnichenko och M. van Rooij (2023), "[How Does Consumption Respond to News about Inflation? Field Evidence from a Randomized Control Trial](#)", American Economic Journal: Macroeconomics.

D'Acunto, F. och M. Weber (2023), "[Why Survey-Based Subjective Expectations are Meaningful and Important](#)", NBER Working paper 32199.

Eyster, E., Madarász, K. och P. Michailat (2021), "[Pricing Under Fairness Concerns](#)", Journal of the European Economic Association, s. 1853–1898.

Kahneman, D., Knetsch, J.L och R. Thaler (1986), "[Fairness as a Constraint on Profit Seeking: Entitlements in the Market](#)", American Economic Review, s. 728–741.

Konjunkturinstitutet (2023), "[Prissättning hos svenska företag 2023](#)", specialstudie.

Malmendier, U. (2021), "[Experience Effects in Finance: Foundations, Applications, and Future Directions](#)", *Review of Finance*, s. 1339–1363.

Nagel, J. (2022), "[The long shadow of high inflation](#)", tal publicerat den 18 november.

Norges Bank (2023), "[Inflasjonsforventningene i en periode med høy inflasjon](#)", fördjupning i Pengepolitisk rapport nr 4.

Reis, R. (2022), "[Expected Inflation in the Euro Area: Measurement and Policy Responses](#)", CEPR Discussion Paper.

Reis, R. (2023), "[Four Mistakes in the Use of Measures of Expected Inflation](#)", AEA Papers and Proceedings.

Salle, I., Gorodnichenko, Y. och O. Coibion (2024), "[Lifetime Memories of Inflation: Evidence from Surveys and the Lab](#)", Voxeu Column, 2 februari.

SCB (2022), "[Den personliga inflationen påverkas av vad som konsumeras](#)", fördjupning om Sveriges ekonomi.

Stancheva, S. 2024 "[Why do We Dislike Inflation?](#)", BPEA Conference Draft, Spring.

Sveriges riksbank (2022), [Företagsundersökning, februari](#).

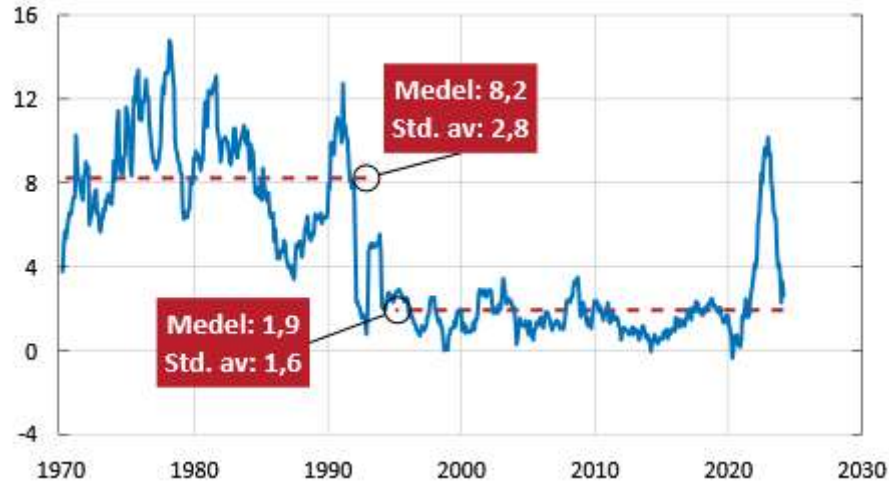
Weber, M., D'Acunto, F., Gorodnichenko, Y. och O. Coibion (2022), "[The Subjective Inflation Expectations of Households and Firms: Measurement, Determinants, and Implications](#)", *Journal of Economic Perspectives*, s. 157-184.

Wynne, M.A. (2008), "[How Should Central Banks Define Price Stability?](#)", Working Paper No. 8, Federal Reserve Bank of Dallas.

Diagram

Diagram 1. KPIF

Årlig procentuell förändring

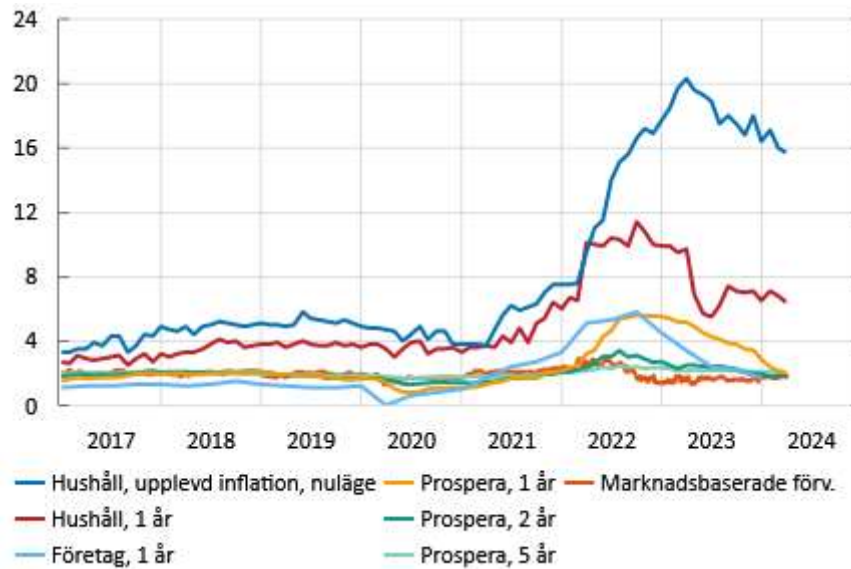

Anm. Röda streckade linjer avser medelvärde under perioderna 1970-1992 respektive 1995-2024.

Källor: SCB och Riksbanken.

Diagram 2. Inflationsförväntningar och hushållens upplevda inflation

Procent

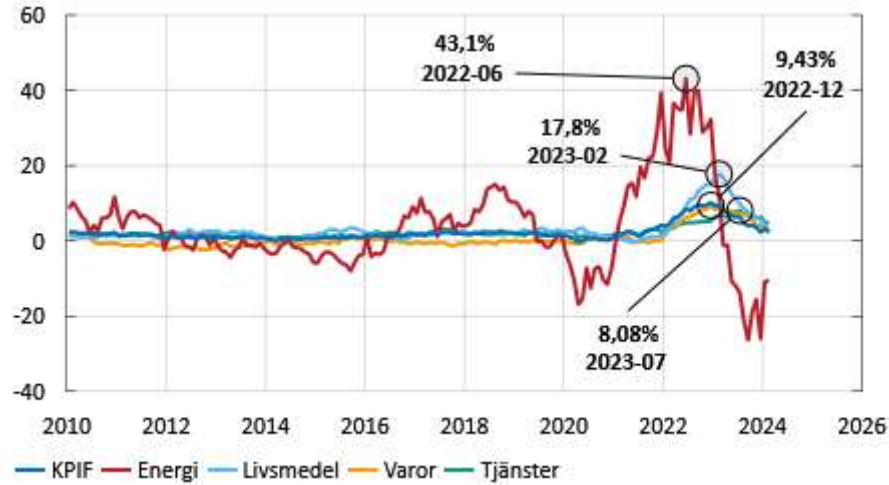

Anm. Prospera avser penningmarknadens aktörer. Hushåll avser medelvärde exklusive extremvärden.

Källor: Kantar Prospera, Bloomberg, Konjunkturinstitutet och Riksbanken.

Diagram 3. KPIF och undergrupper

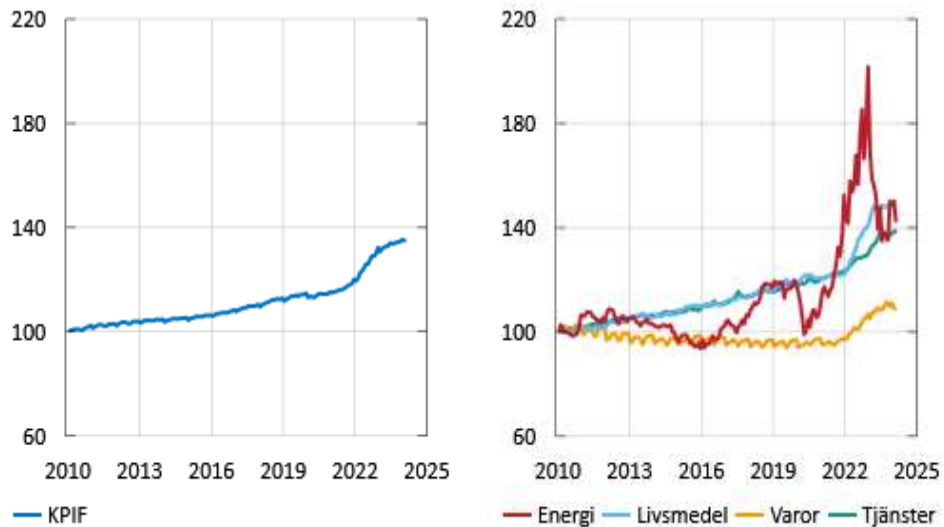
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

Diagram 4. KPIF och undergrupper

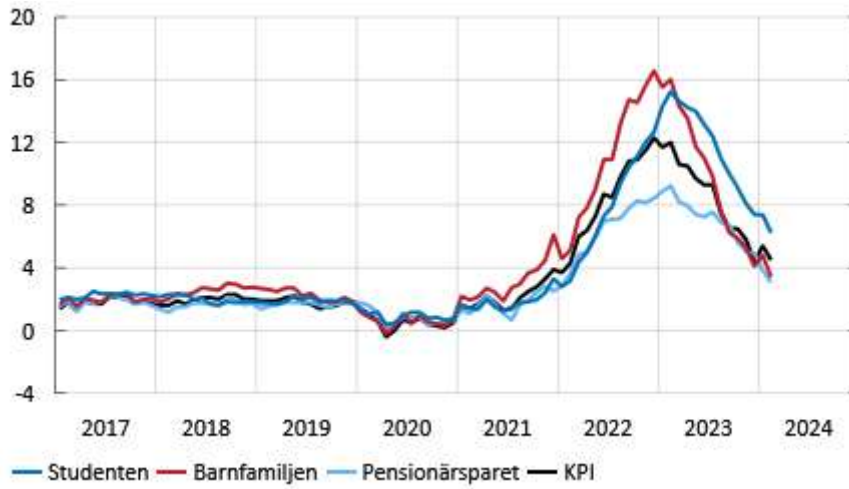
Index, 2010-01 = 100

Källa: SCB.

Diagram 5. Inflationen för olika typer av hushåll

Årlig procentuell förändring

Anm. Avser fiktiva hushåll där barnfamiljen antas bo i småhus, studenten i bostadsrätt och pensionärsparet i hyresrätt. Beräkningar från SCB:s Statistiskt Perspektiv nr. 12 2022.

Källor: SCB och Riksbanken.